సుగంధి

సుబ్రహ్మణ్యం ఆ వూరు బెల్లం కొనడానికి వెళ్ళి, తీరా చెరుకు చేను జట్టికి తీసుకున్నాడు. యేమీ సరదా అన్నమాట లేనిచోట మూణ్ణెల్లెట్లా కాలం గడపడం? వాళ్ళ వూళ్ళో అతని వ్యాపారం పని రెండు గంటల్లో ముగించి స్నేహితులతో సైకిలెక్కి రోడ్లన్నీ తిరగడం అలవాటు. కాఫీ హెూటళ్ళలో, మీటింగులలో, నాటకాల్లో, యెక్కడ చూసినా వాళ్ళ మొహాలు ప్రత్యక్షం. ఇతను లేకండా ఆ జట్టుకంతా యెట్లా పొద్దుపోతుందో గాని అతనికి మాత్రం వ్యాపారం సంగతి దేవుడెరుగు, వెంటనే యింటిదోవ పట్టాలని రోజూ అనిపించేది. కాని తన అన్న భయం విస్తారం. కోపమొచ్చి మామూలు ప్రకారం వారం రోజులు మాట్లాడ్డం మానేశాడంటే యిల్లంతా నరకమవుతుంది.

ఆ వూరి చుట్టూ కొండలూ, అడవులూ, యేం తోచక తుపాకీ పట్టుకుని వాటిల్లో తిరిగితే సాయంత్రానికి యిరవై ముప్పై తోటాలు కర్చయేవిగాని, ఇంటికి మాత్రం వుత్త చేతుల్తోనే చేరుకునేవాడు. ఒక రోజు మధ్యాహ్నం జింకనోదాన్ని గురిచూసి భద్రంగా కాల్చాడు. ఇతని సామర్థ్యం తెలిసిన దానిమల్లే అది తీరిగ్గా నడిచి వెడుతోంది. ఒకసారి ఆగి అతనివంక చిరునవ్వుతో చూసిందేమోనని కూడా అనుమానం. తుపాకీ పారేసి పరిగెట్టికెడితే దొరికేదేమో ననుకున్నాడు. జింకలూ, పిట్టలూ వొక్కటి తనకందకపోవడం, గురి తప్పినప్పుడల్లా పోనీ జీవహింస తప్పిందికదా, అనే అతని ఆత్మ సంతుష్టి, జంతువులకి ఆత్మ వుందా లేదా అనే సందేహమూ యివన్నీ ఆలోచిస్తో నిర్జయమైన ఆ ప్రదేశంలో నడుస్తున్నాడు. అతని చూపుమేరకంటే బాగా యెత్తుగా పెరిగిన చెట్లూ, కళ్ళు తిరిగే లోయలూ, అస్తమించే సూర్యుణ్ణప్పుడే చాటు చేసిన పర్వత శిఖరాలూ చుట్టూ వున్నాయి. దోవలో తటాలున మధ్యమధ్య గలగలమని నవ్వుతో కిందికి గంతులేసే సెలయేళ్ళు, అతనిని, తుపాకీని చూసి కూడా లక్ష్యం లేకండా చుట్టూ యెగురుతో, అరుస్తో, పోట్లాడుతో, లెక్కలేని పక్షులు.

కొంచెం దూరం నడిచిం తరవాత అతి సుందరమైన ఒక ప్రదేశం చేరుకున్నాడు. ఒక పెద్ద యేరు, ఇరవై అడుగుల పైనించి కిందికి పడుతోంది. అనేక సంవత్సరాలట్లా పడి కింద యేర్పడ్డ ఒక పెద్ద చెరువు. ఆ చెరువు చుట్టూ దట్టంగా పెరిగిన చెట్లు నీళ్ళని తాకుతున్నాయి. మధ్య ఆకాశం ప్రతిఫలిస్తోంది. ఎండగా వున్నప్పుడు విశ్రమించడానికి వనకన్య ఆ స్థలాన్ని నిర్మించుకున్నట్లుంది. అడ్డమున్న జీడిమామిడి కొమ్మల్ని వొత్తిగించి సుబ్రహ్మణ్యం లోపలికి వెళ్ళాడు. పడుకోవడానికి యేర్పడ్డదా అన్నట్లు వున్న తెల్లని చదును రాయిమీద ఒక లంబాడీ పిల్ల పడుకుని వుంది. కోలగా వున్న చంపలమీద చీదరగా జుడ్డుపడ్డది. నిండు పెదిమెలు నవ్వుతున్నాయి. నిద్దట్లో వూపిరి పీలుస్తో వుంటే పైకిలేచే

ఆమె వక్షమూ, గుండ్రని మెడా అతని దృష్టిని ఆపేశాయి. వొంటరిగా ఆ పిల్లని చూడడం అతనికి సిగ్గేసింది. పొట్టి పావడ మోకాళ్ళవరకూ చెదిరి వుంది. వెనక్కి తిరిగాడు కాని ఆ రాతిమీద నుంచి దొర్లి నీళ్ళల్లో పడుతుందేమోనని వంక పెట్టి లేపాలనిపించింది. నిజంగా పడుతుందేమోనని భయం కల్పించుకుని తన భయాన్ని విశ్వసించాడు. ఆ కళ్ళు తెరిస్తే యెట్లా వుంటాయో, ఆమె కంఠం మాటలూ వినడానికి యెంత బావుంటాయో! కాళ్ళతో రాళ్ళు చప్పుడు చేసినా ఆమె లేవలేదు. బుజం మీద చెయ్యివేసి వూయించాడు. అట్లానే పడుకుని కళ్ళు తెరిచి అతని మొహంకేసి చూస్తో పడుకుంది. కొత్త లేదు. చిరునవ్వు నవ్వింది.

"పడతావు."

"ఊ"

"పడతావని లేపాను."

"ఊ"

మాటలు రావో, భాష తెలీదో! పడతావని సౌజ్ఞచేసి చూపించాడు. హేళనగా భయం లేదన్నట్టు నవ్వింది. వొంటరిగా చక్కని పిల్లా, సృష్టిసౌందర్యం, ఆమె చిరునవ్వునీ చూసి సుబ్రహ్మణ్యానికి హృదయాందోళన గాఢంగా కలిగింది. పక్కన కూచున్నాడు. ఆమె లేవలేదు. మెల్లిగా ఆమె చెయ్యిని తాకి తీసుకుని పెద్ద కొయ్య గాజుల్ని అటూ యిటూ జరుపుతో ఆమె మొహం వంక మోహంతో చూశాడు.

"నువ్వెవరు?"

యే భాషలోనో యేమిటో అంది అర్థం కాకండా, కాని కోయిల మాట్లాడితే అర్థం కావలసింది యేముంది? ఇద్దరూ కదల్లేదు. చిలకలు అరుస్తో యెగిరాయి. వుడత ఒకటి రాయిమీదికి పరుగెత్తి తొంగి చూసింది. నీటికాకులు రెండు చెరువులో సరసాలాడుతున్నాయి. పొట్టి చొక్కాల్లోంచి కనపడే గుండ్రంగా బలసిన ఆమె చేతుల అందం చూసి యెవరు అరటి వూచలని వర్ణించరు? ఆమె కళ్ళు ఆ కొండ చెరువంత నిర్మలంగానూ వున్నాయి. అతనికి ఆమెతో యేదో మాట్లాడాలి అనిపిస్తుంది. మొద్దు లంబాడీ చొక్కాలో అణిగి కూడా కాపరం వొంపు తిరిగి దాన్ని గట్టిగా లాగి పట్టిన ఆమె వక్షం అతని కళ్ళని కట్టేసింది. ఒకసారి చేత్తో ఆ నున్నతనాన్ని స్పృశిస్తే! లావణ్యంగా పెరిగిన ఈ జువ్వి మొక్కమీద చెయ్యినానిస్తే! నున్నని అలల వొంపులమీద యీదినట్టే! యీ సృష్టి కన్యని తాకితే! తప్పా! కానీ అగ్నిపర్వతంలోంచి వలె నిప్పులు కురిస్తే! మెల్లిగా చెయ్యిని అదిమాడు. అతని వుప్పాడ కండువా జరీ అంచును చేత్తో తీసి చూస్తోంది. అతనికి పరిమళమయింది. ఇట్లాంటి నిర్మలమైన వజ్రం యీ కొండల్లో దొరుకుతుందనుకోలేదు.

అతని రక్తం దూకుతోంది. మోహంతో నున్నని మెడమీది చేతిని జారనిచ్చాడు. చివాలున లేచి నుంచుంది. ఆమె వంక చూడకండానే అతను లేచి రెండు చేతులూ జాచి

ఆమెని కావలించుకోపోయినా ననుకున్నాడు. రెండో నిమిషం వెన్నుమీద పడుకుని ఆకాశం చూస్తున్నాడు. సాయంత్రము అయిదు గంటలకే ఆకాశమంతా యెర్రటి నక్షత్రాలతో నిండింది. లేచి వీపు దులుపుకునేటప్పటికి అతనొక్కడే వున్నాడు.

నడుములో నొప్పి, ఆ రాత్రంతా ఆ పిల్లనే జ్ఞాపకం చేసింది. అంతతోపు తోసిన ఆ పొగరుని తనకి స్వాధీనం చేసుకోవాలి. మర్నాడు మళ్ళీ అక్కడికి వెళ్ళి కూచున్నాడు. రాత్రిదాకా వున్నా యెవరూ రాలేదు. అతనూ పట్టు విడవక ప్రతిరోజూ వెళ్ళాడు. యేరుని లేడి యెట్లా వదలలేదో అట్లానే ఆ స్థలాన్ని యీ పిల్ల వదలలేదని రూఢిగా వుంది అతని మనసులో. అతననుకున్నట్టే నాలుగో రోజున యేదో ఆలోచిస్తో వొచ్చింది. అతను గచ్చపొద చాటున దాక్కున్నాడు. రాయిమీద కూచుని పిచ్చిపాట పాడుతోంది. ఆ అర్థంలేని పాట మధురంగా వొచ్చి అతని మనసుని వూయించేసింది. మెల్లిగా వెనకాల్నించి వొచ్చి వీపుమీద నుంచి కావలించుకున్నాడు. సావకాశంగా లేచి విదిలించుకుని అతని వంక కోపంతో చూస్తో నుంచుంది. ఆ కళ్ళు చూసేటప్పటికి అతని మనసు స్వాధీనం తప్పింది. వాటిని అతనిమీద మోహంతో మత్తెక్కించాలి. సిగ్గుతో అవి అతనిముందు మూతపడాలి. అందాకా అతనికి శాంతి వుండదు. గర్వంతో కొవ్విన ఆవక్షం అతనికోసం, అతని ప్రేమకోసం వూగిపోవాలి. అతని పూర్వులు అడవి జాతివారై ఆడవాళ్ళని వెంబడించిన ఆవేశాలన్నీ అతని హృదయాన్ని కలవరపెట్టాయి. భాష తెలీదని కూడా మరచిపోయి.

"యెందుకంత కోపం?"

అని దగ్గిరకి వెళ్ళాడు. కొట్టడానికి సిద్ధంగా గుప్పెడు పట్టింది. జంకి నుంచున్నాడు. వెళ్ళమని సౌజ్ఞ చేసింది. అతను కదల్లేదు. చెయ్యి పట్టుకుని నడుంమీద చెయ్యేసి చెట్ల బైటికి తీసికెళ్ళి, కాలిబాట దగ్గిర ఒక తోపు తేసేసి వెనక్కి వెళ్ళిపోయింది. ఇంక మళ్ళీ యేమని వెనక్కి వెడతాడు.

యింత అవమానం జరిగినా అతని కోర్కె మాత్రం మరింత హెచ్చుగా కాల్చివెయ్యడం మొదలుపెట్టింది. ఆమెని గురించే ధ్యానం, ఆ గుండ్రని చేతులు, ఆ ముద్దులొలికే వక్షము తీరు, చొక్కాపైన కనపడ్డ కంఠపు వొంపు. ఆ మెరిసే చూపు, పెదవులలో అమాయకపు నవ్వు. అదే ఆలోచన. ఒకసారన్నా ఆమె తనకి కావాలనే వాంఛ అతనికి వొక్క నిమిషం విశ్రాంతి నివ్వలేదు. కాని ఆశ లేదని మాత్రం పూర్తిగా తెలుసు అయినాగాని ఆ విషయాన్ని అతని మనసు వొప్పుకోలేదు.

రెండు నెల్లయింది. కాముడి పూర్ణిమ రోజున అతనూ తమాషా చూస్తో వూళ్ళో తిరిగుతున్నాడు. వెన్నెట్లో గాడిదలకి తాటాకులు కట్టి మంట పెడుతున్నాడు. వాటిమీద ఎక్కి షికార్లు కొందరు. యెర్రనీళ్ళు ఆడవాళ్ళూ, మొగవాళ్ళూ చల్లుకుంటున్నారు. అవాళ రాత్రికి చాలామంది సిగ్గూ, నీతి వొదిలి పెట్టినట్టు కనపడ్డది. ఆ వెన్నెలా, వసంతకాలము

సాయంత్రపు గాలీ, అతను చూసిన వాళ్ళ ఆనందమూ మనసుని కలవర పెట్టాయి. పన్నెండింటికి విసిగెత్తి చెరుకు చేనులో వున్న అతని పాక దగ్గిరికి వెడుతున్నాడు. కాలవ దాటి మామిడి తోపులోంచి నడుస్తున్నాడు. ఆ తోటలో వున్న రైతు కూలి వాళ్ళు కూడా ఆడవాళ్ళూ మొగవాళ్ళూ పిల్లలూ పాటలు పాడుతో ఒకరినొకరు వెంబడించి చెట్ల చీకట్లలో మాయమవుతో ఆనందిస్తున్నారు. తోటదాటి పొలం దగ్గిరికి చేరుకునేటప్పటికి చివరనున్న మర్రిచెట్టుకింద యిద్దరు నుంచున్నట్టు కనపడ్డారు. తెల్లని బట్టలు కట్టుకున్న మొగవాడు ఒక స్త్రీని బలవంతంగా కిందికి లాగుతున్నట్టు కనపడ్డది. ఇండియా దేశపు స్త్రీల పాతివ్రత్యమూ, ఆ పాతివ్రత్యాన్ని వుపన్యాసాల్లో పొగడడమూ, మొత్తానికి తనకిప్పుడు నీతీ, దుర్నీతీ లేని అవస్థ కలగడమూ తలుచుకొంటో తల వొంచుకుని నడుస్తున్నాడు. యాభై గజాలు వెళ్ళాడో లేదో కెవ్వున కేక వినబడ్డది. తనకెందుకని నడుస్తున్నాడు. మళ్ళీ వినపడ్డది. సహాయానికి రమ్మని పిలుస్తున్నట్టు జాలిగా, వెనకాలికి పరిగెత్తాడు. ఆ స్త్రీని వాడు కిందపడేసి మీద పడ్డాడు. వాడితో ఆమె పెనుగులాడుతోంది. కళ్ళు తెరిచి చూసేటప్పటికి యితను ఒక అమ్మాయి వొళ్ళో పడుకుని వున్నాడు. తల దిమ్మెక్కినట్టుంది. బలహీనంగా వుంది. వాడు యితని తలమీద కొట్టి పారిపోయాడనుకున్నాడు.

"యేమయింది?" అన్నాడు కదలక హాయిగా పడుకుని, ఆమె యేమిటి అంది. అతనికి తెలీలేదు. హృదయం కొట్టుకుంది. యెవరిది? లేచి యిద్దరూ వెన్నెట్లోకి వొచ్చారు. ఆమెకీ అనుమానం కలిగినట్టుంది. వొకళ్ళమొహం వొకరు చూసుకుని గుర్తుపట్టారు. ఆమె మొహంలో కొంచెం కోపం కనపడి, వెంటనే పోయింది. వెంటనే పైకి నవ్వేసింది.

ఇంకా బలహీనంగా వుంది. నుంచోలేక పోయినాడు. లేకపోతే ఆ అమ్మాయిని చూసేటప్పటికి లేచి బలహీనం వొచ్చిందో కూలబడి కళ్ళు మూసుకున్నాడు. పక్కన తను కూచుని. అతన్ని తనమీద ఆనించుకుంది. ఇంక ఆ రాత్రికి కదలకూడదనుకున్నాడు. కళ్ళు తెరిచినప్పుడల్లా మొహం వొంచి అతని కళ్ళల్లోకి చూస్తుంది. అతని చేతిని ప్రతి నిమిషమూ తాకి చూస్తుంది. ఏమేమిటో అతని చెవులో మాట్లాడుతుంది.

తలనీ, వీపునీ మెత్తగా తాకుతుంది. మంచుతో చుట్టూ తడిగా వుంది. చివరికి ఆమె లేచి అతని చెయ్యి పట్టుకుని రమ్మంది. అతను తన పాకవేపు చూసి రమ్మన్నాడు. అతన్ని భద్రంగా పట్టుకుని నడిపిస్తో వెళ్ళింది. ఆ రాత్రి కొత్తగా కోసిన చెరుకు చెత్తలో నిద్రపోయినారు.

మూడు రోజులు అతని దగ్గరే వుంది. అప్పుడప్పుడు వాళ్ళని కనిపెడుతో యెవరో దూరంగా తిరుగుతున్నట్లు అతని కనుమానం తోచింది. పొలంలో పనిచేసే కూలి దాని చాత ఆ అమ్మాయితో మాట్లాడించాడు.

ఆ అమ్మాయి పేరు సుగంధి. ఒకడు ఆమెని పట్టాలని తిరుగుతున్నాడు. సుగంధి అన్న అతనికి ఆమె నిస్తానన్నాట్ట. కాని ఈ అమ్మాయికి మాత్రం వాడిష్టం లేదు. వొక నెల

నించి యెప్పుడు సుగంధిని వశం చేసుకోవాలా అని ప్రయత్నాలు చేస్తున్నాడు. అక్కడ వుండడం అపాయకరమనీ, యే రాత్రన్నా అతన్ని, ఆమెనీ కూడా వాళ్ళు యేమన్నా చెయ్యవొచ్చనీ చెప్పింది. తన యింటికి వెడతానంది. సుబ్రమణ్యానికి ఆమెని వెళ్ళనియ్యాలని యేమాత్రం లేదు. కాని యేమి చేసుకుంటాడు? అక్కడ వుండడం అపాయకరం.

ఒకరోజు రాత్రి సుగంధిని లాక్కెళ్ళాలని చూశాడు. ఇంతలో కూలివాళ్ళూ, సుబ్రమణ్యం అందరూ లేచేటప్పటికి సుగంధి అన్నని తీసుకొస్తానని బెదిరిస్తో వెళ్ళిపోయినాడు. మర్నాడు పొద్దున్న సుబ్రహ్మణ్యం వెళ్ళి పోలీసు యిన్స్పెక్టరుతో మాట్లాడాడు. లంబాడీలతో తగాదాలు చాలా అపాయకరమనీ, ఆ అమ్మాయిని పంపివెయ్యమనీ, ఆయన సలహా చెప్పాడు. అతను యీ సలహాకా నీ దగ్గిర కొచ్చిందనుకుని పొలంలోకి వెళ్ళి ఆలోచించాడు. అతను సుగంధితో కూడా వెంటనే అతని వూరు వెళ్ళిపోవడం తప్ప వేరే మార్గం కనిపించలేదు. సుగంధి అతనితో రావడానికి సంతోషంగా ఒప్పుకుంది. ఆనాడే చెరుకు పొలాన్ని నష్టానికి అమ్మేసి వాళ్ళ వూరికి బయలుదేరారు. చీరా రవికా కొని ఆ లంబాడీ గుడ్డలు విప్పేసి వాటిని కట్టుకోమన్నాడు. అవి కట్టుకోవడానికి ఆమె పడ్డ తంటాలూ, చీరె కట్టుకోడం, కట్టడం తెలీని అతను ఆమెకి కట్టుకోడం నేర్పడానికి పడ్డ శ్రమా విచిత్రంగా వున్నాయి. యేమన్నా సరే రెవిక వేసుకోనంది. చివరికి అతని షర్టు ఒకటి పైన వేసుకుంది. సుగంధికి ఆ వేషం యెంత తమాషాగా వుందనీ! ఆ జడలన్నీ విప్పించి ఒకటిగా వేసుకోడం నేర్పాడు. ఇంతకీ అన్నీ సౌజ్ఞలే! ఒకరి మాట ఒకరికి తెలీదు.

వాళ్ళ వూళ్లో ఆగారు. ధైర్యం చేసి వెంటబెట్టుకుని అతని ఇంటికి తీసుకువెళ్ళాడు. దోవ వెంబడి అందరూ ఆమెకేసి వొకటే చూస్తారు. బండి యెక్కమంటే యెక్కలేదు. అతని పక్కన నడుస్తోంది. ఆ షర్టులోంచి, పిచ్చిగా కట్టుకున్న చీరెలోంచి పుట్టినప్పటినుంచి గాలిలో ఎండలో పెరిగి కసరత్తుకు అలవాటైన ఆ దేహం. పైకి కనపడి అందరి దృష్టిని ఆపేసింది. పదిహేనేళ్ళకే మూడు కానుపులై పది గంటలు పొయ్యి దగ్గర పొగ పీలుస్తో యెండనెరక్క పాలిపోయిన స్త్రీల కలవాటు పడ్డవాళ్ళకి సుగంధి కొత్తగా కనపడదూ?

సుబ్రమణ్యం తల్లి "యిదెవత్రా?" అంది. సుగంధి కొయ్యగాజులూ, చెవులకి పెద్ద కమ్మలూ, జుట్టు ముళ్ళూ తీసెయ్యలేదు. యెవరో తెలుసుకుని, తిట్లు మొదలు పెట్టింది ఆమె. అతని అన్న మొహం తిప్పేసుకుని మాట్లాడకండా దుకాణానికి వెళ్ళిపోయినాడు. అయిదువందలూ ఈ పిల్లకోసం తమ్ముడు తగలేశాడని అతనికి అర్థమయింది. లోకంలోకల్లా అందవికారంగా వుండే వంకర వొదినతో పెళ్ళిలో ఊరేగడానికి పూల పల్లకీకి అయినాయి ఐదువందలు! సుగంధికోసం రెండు వందలు నష్టం కావడం అన్యాయమా?" అనుకున్నాడు సుబ్రమణ్యం. సుగంధిని యింటో వుంచడానికి యెవరూ వొప్పుకోలేదు. పంపెయ్యమన్నారు. సుబ్రమణ్యం తను కూడా వెళ్ళిపోతానంటే "సరే, నీ యిష్టం వొచ్చినచోట

పెట్టుకో. యింటో మాత్రం వొద్దు'' అన్నారు. వాళ్ళ తోటలో పశువుల పాక బాగు చేయించి దాంటో వుంచాడు సుగంధిని.

ఇంక మర్నాటినించి అతని అవస్థలు ప్రారంభమైనాయి. ఎవరో పాకీ పిల్లని లేవదీసుకొచ్చాడని వూరంతా గోల. రోడ్డుమీద అందరూ అతన్ని చూసేవారే. ఎటువంటిదైనా సరే, లేవదీసుకొచ్చిందైతే రూపమూ, గుణాలూ ఎట్లాంటివని ఆలోచించేవారుండరు. అధమమైన జాతికి చెందిందనే ప్రజల అభిప్రాయం.

సుబ్రమణ్యం అత్తవారిది ఆ వూరే. అవుపోసనం చేసి పిల్లని పంపాలనుకుంటో వుండగా యీ సంగతి జరిగింది. వాళ్ళు వొకటే రొద. వర్తకం తగలేసి డబ్బంతా యీ పిల్లకి పెడతాడేమోనని వాళ్ళ అన్నయ్య బెంగ. వూరి వాళ్ళకంతా యీర్ష్య. ఇట్లాంటి అపరిదిష్ట అతని అన్నకి చాలా అసహ్యం. దివాలాలూ, వర్తకంలో అన్యాయం. మొహం మీదే తిట్లూ అన్నీ భరిస్తాడు గాని, ఆడదానికోసం త్యాగం అతనికి అర్థంకాదు. అందులో అపరిదిష్ట కానీ వర్తకం కోసమైనా, యిల్లు వొదిలి ప్రయాణమంటే ఆ అన్నకి భయం. సుబ్రమణ్యానికి సరదా కనక సుబ్రమణ్యంతో విరోధం పెట్టుకోడం లాభకరం కాదని మాట్లాడకండా వూరుకున్నాడు.

కొద్దిరోజుల్లో అంతా సద్దు మణిగింది. సుబ్రమణ్యం అన్న కూడా ఒకటి రెండుసార్లు సుగంధిని పలకరించాడు. వొచ్చీరాని భాష సుగంధి మాట్లాడితే వినడం అతనికి సరదా. పల్చని చీరలూ, ఒక అద్దం ఆమెకి కొనిచ్చాడు. వొదిన కూడా ఆమె స్నేహం చేసుకుంది. కాని తన అందానికి తోడు ఆ వదిన సుగంధిది మొగనడకనీ, దిబ్బముక్కనీ, వొస్తాదనీ యెక్కిరిస్తే సుబ్రమణ్యం వొళ్ళు మండేది. సుగంధిని చూస్తే అతనికి దిన దినమూ మోహమెక్కువవుతోంది. అనుభవించినకొద్దీ యింకా యిష్టమెక్కువయింది. అంత అందం అతను పదాల్లోకూడా చూడలేదు. కాపరం చెయ్యకపోయినా అంతకు ముందు అందమైన ఆడవాళ్ళ వొళ్ళెట్లా వుంటుందో యెరుగును. కాని యిట్లాంటి అందం వుంటుందని కలలో కూడా అనుకోలేదు.

ఒక్కొక్కప్పుడు సుగంధిని చూస్తే మనిషి కంట పడకండా బెదిరి పారిపొయ్యే విచిత్రమైన అడివి మృగాలు జ్ఞాపకానికి వొచ్చేవి. చిరత పులి వొళ్ళు విరుచుకుంటే వొచ్చే చంచలమైన అందం. అడివి పావురం మెడ కదిలిస్తే వొచ్చే అలలు మొస్తరు రంగు సొగసు, సుగంధి నడుము వంచినా, మెడ యెత్తినా కనపడేది ఆ కళ్ళలో మెరుపూ, చలనమూ, భయం, ఆనందం, ప్రేమా, చిన్నపిల్లల కళ్ళల్లో వలె మారుతో కనపడేది, ఇంక ఆమెకి మోహం వొచ్చిందంటే సారాయి వలె మత్తెక్కించి, నలిపి, రక్తంలో సారమంతా ఆనందంగా మార్చి మనిషినీ, పశుత్వాన్నీ, దేవత్వాన్నీ, ఒక్కసారి పొందిస్తుంది. చేతులు తల వెనక పెట్టుకుని వొళ్ళు విరుచుకుంటే, నల్లతాచు పడగవిప్పి కాటు వెయ్యడానికి లేచిన గాంభీర్యం కనపడేది.

యేమి ఆమె పనిచేసేది కాదు. చెయ్యబోయినా చాతగాదు. వూరికే తోటంతా తిరగడం యిష్టం, బోనులో సింహం తిరిగినట్టు, సుబ్రమణ్యం కనపడగానే ఆమెకి శాంతి వొచ్చేది. చీరెలమీదా, నగలమీదా, డబ్బుమీదా, పువ్వులమీద యేమి కోర్కెలేదు. వాటిని చూసి అక్కడే పారేసేది. ఒక చీరెకీ యింకో చీరకీ విలవలో భేదమే తెలీదు. తన వొంటి అందం, శృంగారం యేమి చాతకావు.

వానా, గాలీ, యెండా, మంచూ, చెట్ల నీడలూ, వెన్నెలా వీటిని చూసి కట్టేసిన మృగంలాగు పెనుగులాడేది. వెన్నెల రాత్రి వొచ్చిందంటే తెల్లార్లు అతన్ని కూడా తోట అంతా తిప్పేది. వూరి బయట పొలాల్లో నడిపించేది. తన కొండలకోసం, వాగుల కోసం, అడవుల కోసం, వెతుకుతున్నట్టు యిటూ అటూ తిరిగేది.

సుబ్రమణ్యం అత్తవారు అతని కార్యం ప్రస్తావన అన్నయ్యతో యెత్తారు. అన్నయ్య సుబ్రమణ్యాన్నడిగితే "సరేలే! మీ అందరి యిష్టం" అన్నాడు. ఇంకేమి అంటాడు? వేళాకోళానికి సుగంధితో "నా శోభనం" అన్నాడు. సుగంధికి అర్థం చేసుకోవడం వొచ్చింది.

"అంటే?"

"నాకు పెళ్ళాం వొస్తుంది."

ఇద్దరూ బాదం చెట్టుకింద కూచుని నక్షత్రాలవంక చూస్తున్నారు. ఆలోచిస్తో మాట్లాడకండా వూరుకుంది. కొంచెంసేపు వుండి.

"అయితే నేను వెళ్ళిపోవాలా?" అంది.

"వెళ్ళిపోవాలి" అని చెప్పి చూద్దామనుకున్నాడు. కాని ఆ కంఠంలో కన్నీళ్ళ మార్దవం వినేటప్పటికి అతనికింక ఆమాటనడానికి నోరు రాలేదు. మెడమీద చెయ్యేసి దగ్గరికి లాక్కుని ముద్దు పెట్టుకున్నాడు.

"నా దగ్గరి నించి యెక్కడికి వెళతావు? యెందుకు వెళ్ళడం?"

"యెప్పుడన్నా నన్ను పొమ్మంటావా?"

"నిన్ను వొదిలి యెట్లా బతుకుతాను? యెప్పుడూ ఆ మాట అనుకోనన్నా అనుకోకు."

సుబ్రమణ్యం కార్యానికి యెట్లానూ వొప్పుకోడని నిశ్చయించుకుని అతను అక్కర్లేదనగానే గోల చెయ్యావొచ్చు కదా అని అత్తవారు అట్లా అడిగారు. ఇతను వొప్పుకునేటప్పటికి వాళ్ళు వూరుకున్నారు. కొన్ని రోజులు చూసి అన్నయ్యే వాళ్ళని అడిగాడు.

"ఆ ముండని వొదిలేస్తేనేగాని మా అమ్మాయిని పంప"మన్నారు. సుబ్రమణ్యం "పంపనక్కర్లేదు. మీకు అనేక వేల నమస్కారాల"న్నాడు. ఆ అమ్మాయి ఎట్లా వుంటుందో కూడా మరిచిపోయినాడు. యెట్లాంటిదో అసలు యెరగనే యెరగడు. అతనికేం దిగులు?

మూడు నెల్లయింది. వాళ్ళ పిల్లని అసలు వొదిలేస్తాడేమోనని ఆ అత్తవారికి బెంగ పట్టుకుంది. మళ్ళా అల్లరి మొదలు పెట్టారు. యెట్లానన్నా సుగంధిని వదిలేట్టు చెయ్యాలని. కాని వూళ్ళోవాళ్ళు కూడా యిప్పుడు వాళ్ళమాటలు వినడం మానేశారు. యెన్నాళ్ళని? విసుకు. సుగంధి అతని భార్యగానే అందరికీ కనబడుతోంది. ఆమె అందమూ, నిర్మలత్వమూ, బేలతనమూ చూసిన వాళ్ళందరికీ ఆమె మీదే దయ. వర్తకం తప్ప తలలో యింకేమీ లేని అన్నయ్యకు కూడా సుగంధిని చూస్తే యిష్టం.

"వుంటే వుంది మీ అమ్మాయిని పంపండి. ఆయన, పాపం, పనికి రాదనటం లేదుగా? మీ అమ్మాయిని పంపిం తర్వాత యీ ముండని తెచ్చుకుంటే యేం చేసేవారు?" అని అత్తవారిని అందరూ అన్నారు. సుబ్రమణ్యం బావమరిదికీ, మామగారికీ పిచ్చియెత్తినట్టయింది. వాళ్ళ ముత్తాత కాశీకి వెళ్ళాట్ట. అన్న కొడుకు కోర్టు మునసబుట. ఈ రెండు కారణాల పట్టి వాళ్ళ అమ్మాయిని యితని దగ్గిరికి పంపితే కలగబోయే అవమానాన్ని సహించలేకపోయినారు.

ఒకసారి వ్యాపారం నిమిత్తం సుబ్రమణ్యం మామూలు ప్రకారం బొంబాయి వెళ్ళాడు. తిరిగి వొచ్చేసరికి సుగంధి కనపడలేదు. ఒక రాత్రి తోటలోకి ఎవరో వచ్చినట్టయిందనీ, సుగంధి కేకలు వేసిందనీ, తాము పరిగెత్తి వెళ్ళేటప్పటికి సుగంధి కాని యింకెవరూ కాని కనపడలేదనీ తోట కాపరివాళ్ళు చెప్పారు. యెవరినడిగినా వాళ్ళకేమీ తెలీదన్నారు. సుబ్రమణ్యానికి పిచ్చెత్తిందనుకున్నారు. వూరికే తిరగడం, అందరినీ అడగడం, యెవరితో మాట్లాడకండా కూచోడం, యేం చేస్తాడు? చంపేసారో? తనే వెళ్ళిపోయిందో? ఆ తోటలోకి వెడితే ఆమె వున్నట్టే వుండేది.

నెల రోజులయింది. సుబ్రమణ్యం సుగంధిని ఒక్క రవ్వ మరిచిపోలేరు. రోజు రోజూ అతని వ్యసనం యెక్కువవుతోంది. చాలా చిక్కిపోయినాడు. అన్నం తినడు. ఇంటికి రాడు. ఒకరాత్రి వూరిబైట తిరుగుతున్నాడు. ఆ నక్షత్రాలనీ, చీకటినీ, చూసి చూసి సుగంధిని వెతుకుతాడు. సుగంధి తనమీద యెట్లా చెయ్యివేసేదో, జ్ఞాపకం తెచ్చుకుంటాడు.

తోటలోపల తెల్లవారి ఓ గుమ్మం దగ్గిర ఇద్దరు లంబాడీ బిచ్చగాళ్ళ మల్లే కూచున్నారు. సుబ్రమణ్యానికి చాలా ఆశ కలిగింది. సుగంధి పంపించింది గావును. అతన్ని చూడగానే ఓ లంబాడీ పిల్ల పరిగెత్తుకు వొచ్చి కావలించుకుంది. యెవరు? సుగంధి. సుబ్రమణ్యం కళ్ళు తిరిగాయి. అతనికి వొళ్ళు తెలీలేదు. అంత మురికి దాన్ని అందరిముందూ కావలించుకుని యేడ్చాడు. సంతోషంతో, మళ్ళీ లంబాడీ గుడ్డలు కట్టుకుని వుంది. జుట్టు అంతా జడలు కట్టింది. అంతా మురికి. గుర్తు పట్టటానికి వీలులేదు. "యెక్కడికి వెళ్ళావని" అడిగాడు. సుబ్రమణ్యం వెళ్ళిపోయింతర్వాత ఒక రాత్రి యెవరో యిద్దరు మొగాళ్ళు సుగంధిని లేపి సుబ్రమణ్యాన్ని విడిచి మాయమౌతావా. చంపెయ్యమా అని కర్రలతో బెదిరించారట. జవాబు చెప్పకుండా ఆ కర్రలు తటాలున లాక్కుని యిద్దరినీ నెత్తిమీద

బాదింది. ఇద్దరూ కిందపడ్డారు. వాళ్ళ వాళ్ళన్నా, పోలీసులన్నా, తనని పట్టుకుంటారని భయంవేసి పారిపోయింది. సుబ్రమణ్యం బొంబాయి నించి వొచ్చేటప్పటికి తన మామా, బావమరిదీ తలలు పగిలి ఆస్పత్రిలో పడుకుని వుండడం సుబ్రమణ్యానికి జ్ఞాపకం వొచ్చింది. సుబ్రమణ్యం తిరిగి వచ్చిందాకా సుగంధి యెక్కడన్నా దాక్కోవాలనుకుంది. ఇంతలో లంబాడీ గుంపొకటి కనబడితే వాళ్ళతో కలిసి అడవులూ, కొండలు తిరిగింది. తృప్తి కలిగేట్టు ఆ కొండవాగుల్లో యీది, ఆ చల్లని గాలి పీల్చి తిరిగితేనే గానీ, మళ్ళీ రావటానికి బుద్ధి పుట్టలేదు. సుగంధితో వొచ్చినవాణ్ణి చూసి అతను యెవరని సుబ్రమణ్యం అడిగాడు. వాడు చాలా బలంగా పొడుగ్గా వున్నాడు.

"మావాడే, ఒక్కదాన్నీ రావడానికి భయపడి వెంట తీసుకొచ్చా నంది."

యెప్పటివలె ఆ తోటలో వున్నారు. ఆ వొచ్చిన మనిషి యెన్ని రోజులైనా వెళ్ళలేదు. పగలంతా యెక్కడో తిరిగేవాడు. తినేవాడు. రాత్రి చెట్లకింద పడుకుని నిద్రపోయేవాడు. ఎవరితోనూ మాట్లాడడు. సుబ్రమణ్యం పలకరించినా పలకడు. వాడు యింకా వెళ్ళిపోడేం అంటే "వెడతాడు. తొందరేం?" అంది సుగంధి.

సుగంధిని వొంటరిగా మళ్ళీ తోటలో వుంచడం సుబ్రమణ్యానికి ఇష్టం లేదు. తన యిల్లు భాగం పంచుకుని సుగంధిని అక్కడే వుంచుకోవాలనుకున్నాడు. కానీ సుగంధి రానంది. పోనీ తను వొచ్చి తోటలో వుంటానన్నాడు. దానికీ యేమైనాసరే ఆమె వొప్పుకోలేదు. సుబ్రమణ్యం బంధువులకి తనమీద కోపం వస్తుందని కారణం చెప్పింది. పైగా ఆ కొత్తగా వొచ్చిన మల్లన్న కావిలి వుంటాడు. కదా భయం లేదంది. వాడు అట్లాగే వుండేవాడు. సుగంధి వేలు కదిలిస్తే చాలు కుక్కవలె పరిగెత్తుకు వచ్చేవాడు. కుక్కవంటి విశ్వాసం వాడి కళ్ళల్లో సుగంధి వంక చూసినప్పుడల్లా కనపడేది. సుగంధికోసం నిప్పులో దూకుతాడా అన్నట్టుండేది. కాని సుబ్రమణ్యానికి అప్పుడప్పుడు పెద్దపులి కళ్ళమల్లే మెరుస్తున్నట్లుండేవి వాడివి. వాడిమీద అతనికి అయినా దయే. తన పాత కోటొకటి యిచ్చాడు. కాని వాడు తీసుకోలేదు. తోటలో పనిచేస్తే అన్నం పెట్టి జీతమిస్తానన్నాడు. వొప్పుకోలేదు వాడు.

ఇట్లా రెండు నెలలు జరిగిపోయింది. మళ్ళీ సుబ్రమణ్యం బొంబాయి వెళ్ళవలసి వచ్చింది. సుగంధిని కూడా వెంట తీసుకుని వెళ్ళాలని నిశ్చయం చేసుకున్నాడు. సుగంధి రానంది. బొంబాయి తమాషాలన్నీ చెప్పి చూడడానికి బొంబాయి రమ్మన్నాడు. కాని ఆ పట్నపుగాలే యిష్టం కాదు. సుగంధికి, మల్లన్న వున్నాడు. ఏం భయంలేదు. వెళ్ళమంది. సరిగా మళ్ళీ బుధవారం రాత్రి తప్పకుండా వొస్తానని చెప్పి వెళ్ళిపోయినాడు. కాని బొంబాయి వెళ్లిన రోజునుంచీ సుబ్రమణ్యానికి యింటిమీదే ధ్యాస. ఏదో భయం పట్టుకుంది. ఆ మొద్దు మల్లడు సరిగా కావిలి వుంటాడో లేదో? యెవరన్నా లంచం యిస్తే లొంగిపోతాడేమో! చాలామంది వొచ్చి వాణ్ణి కూడా తన్ని, కోపం మీద సుగంధిని కూడా ఏమన్నా చేస్తారేమో! సుగంధి కంటే లోకమేముంది? వెధవ వర్తకం పోతే యెంత? వుంటే యెంత? అసలు ఆమెని అక్కడ వొదిలి, తను బొంబాయి రావటం చాలా తప్పు పని అనుకున్నాడు. నిద్ర

లేదు. ఇంక అక్కడ వుండి యేం లాభం? రెండు రోజులున్నాడు ఒక రవ్వ పని చెయ్యలేదు. ఇంటికి వెళ్ళి సుగంధిని యెట్లానన్నా వొప్పించి తీసుకుని మళ్ళీ బొంబాయి రావాలనుకుని యింటికి ప్రయాణమైనాడు.

రాత్రి వొంటిగంటకి మెయిల్ దిగాడు. ఏ నిమిషాన సుగంధిని చూస్తానా అని వుంది. వెళ్ళేటప్పటికి వుంటుందో వుండదో? ఆ పెట్టా పరుపూ స్టేషన్‌లోనే వొదిలి పట్టాలు దాటి వొంతెన మీదిగా పోయి తోట చేరుకున్నాడు. కాళ్ళు వొణుకుతున్నాయి. ప్రాణప్రదమైన సుగంధి చీకటి చేరని గుహల్లో వుండే మృగాల అందంగల సుగంధి సముద్రం అలలు శంఖాలమీద అద్దిన వొంపులు గల సుగంధి తన మీద అంత మక్కువగల సుగంధి కనబడకపోతే యెట్లా బతికి వుండటం?

తోటలో పాక దగ్గిరికి వెళ్ళాడు. చుట్టూ తిరిగి తలుపు దగ్గిరికి వెళ్ళడానికి తొందర. ముందు కిటికీ కనపడగానే అగ్గిపుల్ల గీసి లోపలికి చూశాడు. అట్లాగే ఆగిపోయినాడు. అగ్గిపుల్లంతా కాలి చెయ్యి వేడెక్కింది. వేళ్ళు కాలి పుల్ల ఆరిపోయింది. తను కూడా తేరిబారి చూడడం తప్పనుకునే ఆ నడుము అందమంతా కనపడుతో, సుగంధి ఆ మృదువైన, బలమైన చేతుల్ని మల్లన్న మెడ చుట్టూ వేసి అతని చేతుల్లో అలిసి నిద్రపోతుంది. బయటికి వచ్చి మంచు చల్లదనంలో నుంచున్నాడు. సుబ్రమణ్యం మనసులో ఆలోచన పూర్తిగా ఆగిపోయింది. తలమీద పెద్ద దెబ్బ తిన్నట్టయింది రెండు నిమిషాలు. అంతా జ్ఞాపకమొచ్చింది. రక్తం హృదయం దగ్గిరికి చేరుకున్నట్టు బిగపట్టింది. వూపిరాడలేదు. పరిగెత్తుకు పోయినాడు. ఎక్కడికో, యెక్కడికో చీకట్లో మాయమైనాడు. తెల్లార్లు సంధిలో వున్నట్టున్నాడు. ఆ యిద్దరిమీదా యెంత కోపమొచ్చింది. తిరిగి వెళ్ళి ఇద్దరినీ లేపి చంపివెయ్యాలని నిశ్చయించుకున్నాడు. ముఖ్యంగా సుగంధిని ముక్కలు ముక్కలుగా కొయ్యాలని అనిపించింది. అట్లా కాదు. చంపితే కసి తీరదు. మర్నాడు యెట్లాగో తోటలోంచి మల్లణ్ణి వెళ్ళగొట్టి వాడెక్కడా లేకుండా చేసి, లేకపోతే వాణ్ణి చంపి, ఆ తలనో దేన్నో సుగంధికి కనపరిచి, యేడిపించి, రక్తం కార్చి, సుగంధిని తనదాన్ని, తన దాసీని, బానిసని చేసుకుని, తన కాళ్ళమీద పడి పశ్చాత్తాపంతో కుళ్ళేటట్టు చేసి, అప్పుడు తనకి అక్కరలేదని వెళ్ళకొట్టేయాలనిపించింది.

తెల్లారకట్టకి ఒక లాకు గట్టు చేరి అక్కడ కూచున్నాడు ముందు. శుక్రుడు వెలుగుతో ప్రవహించే నీళ్ళలో పొడుగ్గా కరిగిపోయినట్లు మెరుస్తున్నాడు. అప్పుడే కోయిల కూసింది. తూర్పు కొంచెం తెల్లనయింది. నడినెత్తిన వున్న మబ్బు యెర్రగా నీళ్ళలో ప్రతిఫలిస్తోంది. చల్లని గాలి అతనికి హాయి నివ్వలేకపోయింది. లోపల దు..ఖం కసి మండిపోతున్నాయి.

ఆ కొత్త కాంతి అతని దుఃఖాన్ని వెక్కిరించినట్టయింది. రాత్రంతా పోయినవారి కోసమేడ్చి పొద్దున్నే కాంతిని చూస్తే కలిగే అసహ్యమూ, భయమూ అతనికి కలిగాయి. సిగ్గు వేసింది. ఇంకా యే చీకట్లోనో తన దుఃఖంతో పడుకోవాలనిపించింది. లాకుల్లోంచి

ఒక ముసలామె ఆవుకి పాలు పితకడానికి వొచ్చింది. లోకంమీద నమ్మకం, ఆశ, ఆనందం అన్నీ పోయినట్లు కూచుని వున్న యితన్ని చూసి యేమనుకుందో యేమో. గిన్నెతో నురుగుపాలు తెచ్చి యిచ్చింది.

"ఎందుకు నాకిట్లా యిస్తావు?"

దగ్గర కుచుంది.

"పాపం! యేదో చాలా కష్టంలో వున్నట్టున్నావు. నేనూ యెరుగుదును. రెప్ప వాలనీక మనసును తినేసే బాధని, నీ మీద జాలి, విరోధులకన్నా వొద్దు ఆ బాధ."

అతని దుఃఖమంతా తిరగబెట్టినట్టయింది. యెవరితో చెప్పుకుంటే యెవరు వింటారు? యే భార్యో లేచిపోతే అందరూ వోదార్చేవాళ్ళే. అంతా ఆమెతో చెప్పేశాడు.

"ఆమెకా మల్లడి మీద యిష్టం గావును" అంది.

"అయితే నాతో యెంతో ప్రేమగా వున్నట్లు నటించడమెందుకు?"

"తప్పే, పాపం. ఆడది - నీతో చెప్పడానికి ధైర్యం చాలలేదు గావును -- అయినా నాయనా! ఆడవాళ్ళని తెలుసుకోవడం చాలా కష్టం. ఒక రాత్రికి యే కారణం చేతో నువ్వు వూహించలేని కారణం వల్ల అతనికి లోబడి వుండవొచ్చు."

"అయితే నన్నిప్పుడు వూరుకోమంటావా?"

"యేం చేస్తావు?"

"వాళ్ళిద్దర్నీ ఏదో ఒకటి చేస్తాను."

"నాయనా, నా మాట విను తొందరపడి యేం చెయ్యకు. తర్వాత యేడుస్తావు."

"తొందరపడేదేముంది? చేసిన పాడుపని కనపడుతూ వుంటే నే కళ్ళారా చూస్తినిగా? నేనూరుకుంటానా? యింత ఘోరం చేసింతరవాత నేనూరుకుంటానా?

ముసలమ్మకి కోపం వచ్చింది.

"యేం? యేం చేసింది? వాళ్ళ వాళ్ళందరినీ వొదిలి వొచ్చి నీతో వుండడం న్యాయమయిందీ? లంబాడీవాడితో వాళ్ళ వాడితో వుండడం తప్పయిందీ? యే శాస్త్ర ప్రకారం? నీ భార్యని వొదిలేసి, దీన్ని పెట్టుకున్న పాపఫలం నీకు తగలదూ? ఆ యీడొచ్చిన పిల్లని వదిలేశావే. అది యేం బాధ పడుతుందో?"

"నీ కిష్టం లేకపోతే పంపెయ్యి. ఇంకేం చెయ్యకు."

చంపెయ్యాలని వుంది గాని, పంపెయ్యాలని లేదు అమ్మా! నా సుగంధి వొళ్ళు చొక్కా లేకండా యెవరన్నా చూశారంటే నే భరించలేనే. వాళ్ళిద్దర్నీ పంపించేస్తే, ఆ మల్లడు వెధవ ఆ అడవుల్లో చెట్లకింద, కొండకాలవ వొడ్లమీద, నక్షత్రాల కింద ఆ సౌందర్యాన్ని

కావలించుకుంటున్నాడని తలచుకుని బతకగలడా తను? ఆ కళ్ళు ఇంకోడి కోసం మెరిస్తే, ఆ చక్కటి పెదిమలు ఇంకోడితో ఆవేశంలో వొళ్ళు తెలీక ముద్దు మాటలాడతాయనే సంగతి తలచుకుని వుండగలడా? ఆమెని తన కిందే అట్టిపెట్టుకుని యేడిపించాలి. లేకపోతే చంపాలి. అంతే. తన స్త్రీ యింకోడికి దక్కకండా, తన శవంతో కూడా కాల్చే యేర్పాట్లు చేసుకున్న జలసీ - చంపటం చాతకానప్పుడు తల గొరిగించి, వికార రూపం తెచ్చి మరీ చంపే తీవ్రమైన అహంకారం, తన ప్రియురాలి మొహం యింకోడు చూస్తే చాలు. వాడి మనసులో ఆమె మీద కోర్కె పుడితే చాలు. ఆమె మైల పడుతుందని గోషా పెట్టే స్వార్థం. అన్నీ ఆ నిమిషాన అతని హృదయంలో భగ్గుమన్నాయి. అన్యాయం అట్లాంటి పని. తనకామె మీద ఆమె హృదయం మీద యేం అధికారముంది? అని ఆలోచించుకున్నా ఆవేశం ఆగలేదు. యేం లేదు - ముందు వాణ్ణి చంపాలి. తరవాత ఆ దుఃఖంతో సుగంధి కుళ్ళుతో వుంటే చూసి ఆనందించి, దాన్ని చంపాలి - లేకపోతే యింకెవరికీ పనికిరాకండా ముక్కూ, చెవులూ కోసి - వొళ్ళంతా మచ్చలు చేసి పంపాలి - ఆ అందాన్నంతా యింకోడి కప్పగిస్తాడా?

"నేను వొదల్లేను - వొదల్లేను" అని తనలో తనే అనుకున్నాడు.

"అయితే యేం చేస్తావు? అయిపోయిందేదో అయిపోయింది. దూకుడు చెయ్యక మెల్లిగా మాట్లాడి వాణ్ణి వొదిలేశేట్టు చెయ్యి" అంది.

అతడు లేచి ఆలోచించుకుంటూ యింటికి వొచ్చాడు. పదిగంటలయింది. భోజనం చెయ్యకండానే తోటలోకి వెళ్ళాడు - సుగంధి యేదో పాట పాడుకుంటో పొగడ పువ్వులేరుతోంది - అతన్ని చూడగానే ఆపుకోలేని యెక్కువైన సంతోషంతో యెదురుగా పరుగెత్తుకుని వొచ్చి, ఆ పువ్వుల్ని అతని తలమీద కుమ్మరించింది.

"ఇప్పుడెట్లా వొచ్చావు? ఆకాశం మీద నుంచి నాకోసం వూడిపడ్డావా?" అని మెడ చుట్టూ ఆ ముద్దులొలికే చేతులు వేసింది. అతనికి లోపల కోపమంతా వుంది - కాని చెయ్యి ఆమె వీపు చుట్టూ అతని శక్తికి మించి అల్లుకుంది - యింత మోహమా? నిష్కళంకమనుకున్న సుగంధి హృదయంలో ఇటువంటి అద్భుతమైన అభినయమా? ఒకవేళ రాత్రి జరిగింది కల కాదుగదా! తన భావోద్రేకమన్నా, పైత్యపు కళన్నానేమో! తన భయంతో తాను కల్పించుకున్న భ్రాంతేమో! అతని కళ్ళల్లో సందేహం చూసి, కళ్ళల్లోకి చూస్తో "మాట్లాడవేం?" అంది.

"సంగతులేమీ లేవూ?" అని స్మశానం మొహంపెట్టి అన్నాడు.

"యేముంటాయి? నువ్వు లేకపోతే షికార్లా యేనున్నానా? యేం తోచక మూల కూచున్నాను. యెప్పుడొస్తావా అని. రోజులు లెక్కపెట్టుకుంటో...

"యేం నేను లేకపోతేనేం?"

"నువ్వు బాగా అలవాటైనావు - వొక్కత్తెవీ తిరగడమంటే యిప్పుడు చాలా కష్టంగా వుంటుంది. నన్ను పూర్తిగా చెడగొట్టేశావు" అని అతని భుజంమీద తలపెట్టి యెప్పటికిమల్లే గోము చేసింది.

"నేను లేకపోతేనేం? యెవరూ లేరూ?"

"యెవరున్నారు యింక?"

"మల్లన్న లేడూ?"

"మొద్దు - వాడితో షికార్లే? వాడికేం తెలుసు?"

కొంచెంసేపు వూరుకుని.

"నా మీద నీకిష్టమేనా?" అన్నాడు.

"యెందుకిప్పుడు అడుగుతున్నావు? నువ్వు వెళ్ళింతరవాత నిన్ను తలుచుకోని నిముషం లేదు."

యేం చెయ్యాలి దాన్ని ? నాలిక చీరేస్తే? తనని చూడగానే అంతా వెంటనే వొప్పేసుకుంటుందనుకున్నాను.

"సరే గాని -- యిప్పుడెట్లా వొచ్చావు చెపుదు?"

"నిన్న రాత్రి వొంటిగంటకే వొచ్చా."

"అయితే యిప్పటికా దర్శనం?"

"రాత్రి రైలు దిగగానే వొచ్చాను. నిన్ను వెంటనే చూడాలని--"

సుగంధి మొహం జాగ్రత్తగా చూస్తో అగాడు - భయపడ్డట్టు అతనికి తోచింది.

"తలుపు దగ్గిరికి వొచ్చిందాకా వుండలేక కిటికీలోంచే అగ్గిపుల్ల వెలిగించి చూశాను."

ఆమె మొహం వెల వెల బోయింది. వెంటనే ఆమె కళ్ళల్లోకి జాలి వొచ్చింది - జబ్బుచేసిన బిడ్డని చూస్తే తల్లి కళ్ళల్లోకి వచ్చే మోస్తరు దయ. మాట్లాడకండా వూరుకుంది.

"నా కళ్ళకేం కనపడ్డదో ఆలోచించుకో."

కదలకండా అతని వంక చూస్తో, పెదిమ కొరుక్కుంటో నుంచుంది.

"యేం?... అయితే..."

యింకా తన కాళ్ళమీద పడి క్షమించమని వేడుకోదేం? అట్లాంటి ధైర్యం, మొండితనం చూసేటప్పటికి అతనికి వొళ్ళు మండింది - సాగదీసి చంపమీద కొట్టాడు - అతని చెయ్యి సుగంధి పట్టుకుంది.

"మల్లడు చూస్తాడేమో. కొట్టకు"

"చూస్తే..."

"చూస్తే? నీ మీది ప్రేమచేత నేను వూరుకుంటా. కానీ నా మీద యీగ వాలిందంటే వాడు వూరుకోడు. నిన్ను నరికి పాతేస్తాడు చూశాడంటే."

"కోపంతో అతనికి వొళ్ళంతా మంటలెత్తినట్లయింది. పెదిమలు, గొంతూ వొణుకుతున్నాయి.

"వాడు నన్ను చంపుతాడో, నేను వాణ్ణి చంపుతానో చూస్తాను.. కాని ముందు నువ్వు చేసిన పని సంగతి చెప్పు."

"చెప్పేందుకేముంది? అవును, నీకెందుకు?"

"నాకెందుకూ?"

"నువ్వు వచ్చినపుడు వాడు అడ్డం రాడుగా?"

"యిప్పుడేగా నేను లేకపోతే వుండలేనన్నావు?"

"అవును, నిజమే."

"మరి వాడు..."

"వాడూనూ."

"యెట్లా?"

"నేను అబద్ధం చెప్పటంలేదు."

"నాతోటెందుకు చెప్పలా?"

"వాడెంత చెప్పినా, నిన్ను నేను వొదలకండా వుండడం చూసి నిన్నెట్లానన్నా చంపేసి నన్ను తీసుకుపోవాలని చూస్తున్నాడు. నా భయం చేత వూరుకున్నాడు. నాకు వాడికీ ఉన్న సంబంధం నేను నీతో చెపితే నువ్వు వాడితో పోట్లాడక మానవు. వాడు నిన్ను చంపక మానడు. అందుకని వూరుకున్నా. అంతేగాని నీతో చెప్పడం నాకేం భయం."

సుబ్రమణ్యం లోకం కూలిపోయింది.

"నిన్ను చూస్తే నాకు దిగులేస్తోంది. నీకు తెలీకండా వుంచాలనుకున్నాను. ఇప్పుడు మల్లన్నని యేదో వొకటి అనక మానవు. నేను వెళ్ళిపోతే పోనీ--"

"అసలు నీకెందుకంట నీకు? అడివి మొద్దు వాడిమీద--"

"నేనూ అట్లాంటి దాన్నేగా?"

అయితే నన్ను...."

"నిన్ను చూస్తే నాకెంతో ప్రేమ. నీతో ఆడుకోవాలనిపిస్తుంది. షికార్లు తిరగాలనిపిస్తుంది. నీ మీద వొకరకం. వాడిమీద వొకరకం. ఇద్దరూ కావాలి నాకు. అంతా చెడగొట్టేశావు. నాకు తెలీకండా యెందుకొచ్చావు? తలుపు కొట్టకూడదూ? యెందుకు చూడాలి?" యేడ్చింది.

సుబ్రమణ్యం తను అంతా మరిచిపోతాను. మల్లన్నను పంపించి వెయ్యమన్నాడు. తను వాణ్ణి వొదలలేననీ, తను వొదల గలిగినా వాడు తనను యేమైనా వొదలడనీ సుగంధి అంది. వాడు తనకు కావాలి. తన గాఢమైన ఉద్రేకాన్ని తృప్తిపరిచేందుకు వాడే కావాలి. కాని సుబ్రమణ్యాన్ని వొదలలేదు. మల్లన్న ఉండటం సుబ్రమణ్యానికి యిష్టంలేక తనని పొమ్మంటే పోతానంది. సుబ్రమణ్యానికి ఆలోచన తోచలేదు. సుగంధిని వొదలలేడు. కాని ఆ మల్లడి మోహం చూస్తే, తను లేనప్పుడు వాడు... యెట్లా వోర్చుకోడం?

"ఒకటి, మల్లడికి మాత్రం నీకీ సంగతి అనుమానం తట్టినట్టు కూడా తెలీనీకు. కోపం వాడిమీద యే మాత్రం చూపకు. ఈసారి మమ్మల్ని ఆ విధంగా చూసినా సరే, యేమనకండా వెళ్ళు. నువ్వు యెప్పుడు వొస్తావో చెపుతో వుంటే, అప్పటికి వాడి చుట్టుపక్కల లేకండా చూస్తా, వాడికి అనుమానం తట్టిందా నీ ప్రాణాలకి నేను జవాబుదారీ కాదు. ఇంక నా అధీనం తప్పిపోతాడు.

ఒక్కొక్కరికి యెక్కడో తటస్థిస్తుంది యిట్లాంటి స్థితి. ఎంత కోపం వచ్చినా ఆ స్త్రీ మీద, ఆమె యెన్ని అన్యాయాలు చేసినా, యెంత హింసించినా, యీడ్చి బైట తోసేసినా ఆ స్త్రీని వొదలలేడు. ఆమెలో అందం కాదు. గొప్ప ఆకర్షణ కాదు. చాతుర్యం కాదు. యేమిటి అతన్ని అంత వశ్యుణ్ణి చేసేది అతనికే తెలీదు. ఇతరులకీ తెలీదు. అట్లాంటప్పుడే పిచ్చి పుట్టిందనీ, దెయ్యం పట్టిందనీ, ఆ స్త్రీ మందులు పెట్టిందనీ అనుకుంటారు ప్రజలు.

సుబ్రమణ్యానికి అట్లాంటి స్థితి పట్టింది. ఏమాత్రం ఆత్మగౌరవమున్నా, శక్తి వున్నా మల్లణ్ణీ, సుగంధినీ యేదో ఒకటి చెయ్యడమో తరిమెయ్యడమో చేసి వుండును. కాని సుగంధిని వదలలేదు. మల్లన్నని యెట్లానన్నా తప్పించాలనీ, చంపించాలనీ కూడా ఆలోచించాడు. కాని అతనికి యే హాని కలిగినా తనమీద సుగంధికి అనుమానం కలుగుతుందనీ, తన నించి వెళ్ళిపోతుందనీ భయపడ్డాడు. చివరికి యెట్లాగైనా సుగంధి తనతో వుంటే చాలు అనిపించింది.

రోజులు జరిగిపోయినాయి. మల్లడు ఆమెని స్వాధీనం చేసుకుంటున్నాడనే మరణ వేదనన్నా వదలగలడు గానీ, సుగంధిని వదిలి వుండలేడని అతనికి తెలుసు. మల్లడు సుగంధి దగ్గిర చేరకండా రాత్రింబవళ్ళు సుబ్రమణ్యం ఆమె దగ్గిరే వుండేవాడు. అతను వున్నంతసేపూ మల్లడు ఆ వేపునన్నా కనపడేవాడు కాదు. పొరుగూరికి ప్రయాణాలనే మానుకున్నాడు. వర్తకం మూలపడ్డది. మూలుక్కుంటో సణుక్కుంటో అతని అన్నే ప్రయాణాలు వెళ్ళి వొచ్చేవాడు. కొద్దిరోజుల్లో సుబ్రమణ్యం బాగుపడతాడని అతని ఆశ. అన్న లేనప్పుడన్నా సుబ్రమణ్యం ఒకరోజు కూడ కొట్టుకు వెళ్ళడం మానేశాడు. సుగంధి మీది అనురాగం చాత యిట్లా అయినాడని అతని అన్న అనుకుని, తమ్ముణ్ణి కూచోబెట్టి నీతులు బోధించేవాడు. సుబ్రమణ్యం హృదయంలో మండే దావాగ్ని అతనికేం తెలుసు?

మల్లడి సంగతి తలుచుకుని సుగంధిని యేడిపించాలని సుబ్రమణ్యానికి చాలా బుద్ధి పుట్టేది. రోషం ధగధగ మండేది. కాని యామన్నా చేస్తే సుగంధి వెళ్ళిపోతుందని భయం.

ఒకరోజు సుగంధి మెళ్ళో సుబ్రమణ్యం బంగారు గొలుసు చూశాడు.

"యెక్కడిది?"

"మల్లన్న యిచ్చాడు."

"వాడికెక్కడిది?"

"యేమో"

"తెలీకండా అట్లా తీసుకోవడమేనా?"

"యేం?"

"నేను ముత్యాలహారం యిస్తే తీసుకోనన్నావే."

"పాపం యెప్పుడూ నువ్వు నా దగ్గిరే వుండడం చాతా కుళ్ళిచస్తున్నాడు."

"పోనీ, నన్ను రావద్దనరాదూ?"

"నీకు ఆడవాళ్ళ సంగతి తెలీదు వూరుకో."

సుబ్రమణ్యం యియ్యకుండానే సుగంధి పట్టుచీరెలు కట్టడం మొదలు పెట్టింది. రూపాయలు వాడుతోంది. సుగంధికి యీ నాగరికత సుబ్రమణ్యానికేం బావుండలేదు. లేడిపిల్లకి బూడ్సులు వేసినట్టుండేది.

పదిహేను రోజులయింతర్వాత ఒకరోజు పోలీసువాళ్ళు మల్లణ్ణి కన్నం వేసిన నేరం కింద అరెస్టు చేశారు. విచారణ జరిగింది. సుగంధి విచారానికి పరిమితి లేదు. ఆ విచారం చూసి సుబ్రమణ్యానికి ఈర్ష్య, అసహ్యం కలిగాయి. సాయంత్రానికి దొంగ సొత్తు తీసుకుందని సుగంధిని అరెస్టు చేశారు. సుబ్రమణ్యం చాలా అవస్థ పడ్డాడు. అతన్ని కూడా కేసులో సాక్ష్యానికి పిలిచారు. ఆ నగలన్నీ తను చేయించి యిచ్చినవని సుబ్రమణ్యం సాక్ష్యం చెప్పాడు. కాని లాభం లేకపోయింది. ఆ నగల్నీ, చీరెల్నీ వూరి వాళ్ళందరూ గుర్తు పట్టారు. ఆదుర్దాలో సుబ్రమణ్యానికి వివేకమంతా పోయింది. అతను మల్లన్న చాత దొంగతనం చేయించి సుగంధికి యిచ్చాడని, వర్తకంలో నష్టం రావడంవల్ల యిట్లాంటి వ్యవహారాలు మొదలు పెట్టాడనీ అందరూ నమ్మారు. పెళ్ళాన్ని వొదిలి లంబాడీ ముండని పెట్టుకుని వర్తకం తగలేసుకున్నాడు. దొంగతనాలు చేయించడం విచిత్రమా? సుబ్రమణ్యం చేయించాడని మల్లన్న చాత పోలీసులు పలికించారు. సుగంధి సాక్ష్యం ఒకసారి మల్లన్న యిచ్చాడనీ, ఒకసారి సుబ్రమణ్యం యిచ్చాడనీ, ఒకసారి తనకి తెలీదనీ నోటికొచ్చినట్లు చెప్పింది. సాక్ష్యం లేకపోవడంవల్ల సుబ్రమణ్యాన్నీ, సుగంధినీ బెదిరించి వొదిలిపెట్టారు. మల్లడికి ఆరునెల్లు కైదు పడ్డది.

ఇంక సుబ్రమణ్యాం అవస్థలు మొదలుపెట్టాయి. వూళ్ళో తలెత్తుకు తిరగడానికి వీలులేదు. అన్నయ్య యింటోంచి వెళ్ళకొట్టాడు. యెన్నాళ్ళని సహిస్తాడు. అతని మొహం చూసేవాడూ, అతనితో మాట్లాడేవాడూ లేడు. సుగంధితో పాకలో కాపురమున్నాడు. సుగంధి వంట తిన్నందుకు అతనికి కులంలోంచి వెలివొచ్చింది. పిచ్చి పట్టిన వాడికిమల్లే సుగంధి మొహం చూస్తో పడి వుండేవాడు. లోకం, బంధువులు పోతే పోయినారు. యింక ఆర్నెల్లవరకూ సుగంధి తనదే కదా? యెవరుంటేనేం, లేకపోతేనేం మల్లడు విడుదలై వొచ్చేలోపల. తాము మళ్ళీ వాడికి యెక్కడున్నదీ తెలీకండా, సుగంధిని తీసుకుని వెళ్ళిపోవాలని చూశాడు. సుగంధికి మల్లడిమీద ప్రేమ యెక్కువయింది. తనకోసం కైదులోకి వెళ్ళాడని ఆమె అభిప్రాయం.ఆ వూరినుంచి సుబ్రమణ్యాం వెళ్ళిపోవాలంటే ఆమె వూరు కదిలి రానంది. చివరికి మోఎం చేసి సుగంధిని తీసుకుని చూడ్డానికని బొంబాయి వెళ్ళి అక్కడతనికి తెలిసిన వర్తకుల సహాయంతో వ్యాపారం మళ్ళీ మొదలుపెట్టాలని నిశ్చయించుకున్నాడు. సుగంధి బొంబాయి చూసి రావడానికి వొప్పుకుంది. సుబ్రమణ్యానికి కొత్త ఉత్సాహం కలిగింది. అన్నని తన భాగం పంచి యిమ్మని, దాన్ని అమ్మడానికి ప్రయత్నం చేశాడు. అతని అవసరం తెలిసి యెవరూ కొనలేదు. సగానికి సగం నష్టానికి అమ్ముకున్నాడు. రిజిష్టరయింది. సగం పైకం యిచ్చారు. తక్కిన పైకం రెండు మూడు రోజుల్లో యిస్తామన్నారు. అది కూడా రాగానే సుగంధితో కూడా ప్రయాణం కావడానికి సిద్ధపడుతున్నాడు.

ఒకరోజు రాత్రి సుగంధి, సుబ్రమణ్యాం చాలాసేపు పొన్నచెట్టు కింద కూచుని మాట్లాడుకుని యింటికి వెడదామనుకుంటున్నారు. రాత్రి పన్నెండు గంటలయింది.

"ఇంకా నాకు నిద్ర రావడంలేదు" అంది సుగంధి.

"నాకూ రావడం లేదు. అయినా పడుకుందాం."

"అబ్బా! పొద్దస్తమానం వ్యవహారంమీద తిరిగాను. ఇప్పుడు కూడా కొంచెం పడుకోనియ్యవు?"

"ఇప్పుడు పడుకుంటే మాత్రం నువ్వు నిద్రపోతావా?"

"నిజం చెప్పు. నన్ను చూస్తే నీకు యిష్టముందా మునపటి మల్లే?"

"నిజంగా వుంది. లేకపోతే నా కొండల్నీ, అడవుల్నీ, వొదులుకొని నీ దగ్గర వుంటానా?"

కొంచెంగా వచ్చిన వెన్నెలలో యెవరో తోటలో వొడిగా పరిగెత్తుతున్నట్లు కనపడ్డది. సుబ్రమణ్యాం యెవరని కేకేశాడు. ఆ కేక విని, వాడు వీళ్ళవేపు పరిగెత్తుకొచ్చి సుగంధిని "యిట్లారా మాట" అని చెయ్యి పట్టుకు లాక్కెళ్ళాడు. వాడు మల్లన్న. సుబ్రమణ్యాం ఆశ్చర్యపడి చూస్తో నుంచున్నాడు. వీడెట్లా వొచ్చాడు? యేం చెయ్యబోతున్నాడు? భయమేసి తనూ వాళ్ళ దగ్గరికి వెళ్ళాడు. ఇద్దరూ మాటలు మానేసి నుంచున్నారు.

"చెప్పు" అన్నాడు మల్లన్న.

"నేను మల్లన్నతో వెడుతున్నాను. ఇతను జైలులోంచి తప్పించుకొచ్చాడు. పోలీసులు వెనక వొస్తున్నారు. నేను వెళ్ళిపోతున్నాను."

"వాడితో వెళ్ళిపోతావా? జైల్లోంచి తప్పించుకున్న దొంగతో? యెక్కడున్నా పట్టిస్తారు వాణ్ణి. నిన్ను పట్టుకుంటారు."

"నువ్వు మాత్రం వెళ్ళడానికి వీల్లేదు" అన్నాడు సుగంధితో మళ్ళీ.

"ఇప్పుడు నీతో మాట్లాడ్డానికి కూడా వ్యవధిలేదు. నేను వెడుతున్నాను. నువ్వు కూడా రా" అంది సుగంధి వెడుతో.

"నేనా? నేను రావడమేమిటి? యెక్కడికి?"

సుగంధి ఆగి అతని దగ్గిరికి వచ్చి గట్టిగా కావలించుకుని కళ్ళల్లోకి చూసి "రావూ?" అంది.

అంతే తరవాత అతనేం చేశాడో. యేమనుకున్నాడో? వాళ్ళ వెంట పరిగెత్తుతున్నాడు తను కూడా.

తోట దాటి వూరి మధ్యనించి పరిగెత్తుతున్నాడు చప్పుడు కాకండా.

నిశ్శబ్దం. అక్కడక్కడ ఒక కుక్క మొరుగుతోంది. వీళ్ళని చూసి సుబ్రమణ్యానికి ఆలోచన మెరిసింది. ఈ దొంగని మళ్ళీ పట్టిస్తే? అని. అంతకంటే యోచించకండానే మల్లణ్ణి నడుం వెంటనే కావలించుకుని "దొంగ దొంగ" అని అరిచాడు. మల్లడు పెనుగులాడాడు. సుగంధి "వొదులు వొదులు" అంది. సుబ్రమణ్యం అరుస్తున్నాడు. తలుపులు తెరుచుకుని మనుషులు వొస్తున్నారు. సుబ్రమణ్యాన్ని తోసేసి మల్లడు తప్పించుకుని వెనక సుగంధి తగిలి కింద పడ్డాడు. సుబ్రమణ్యం మళ్ళీ పట్టుకోబోయినాడు. "చచ్చావు యివాళ" అని కత్తి తీశాడు మల్లన్న. సుబ్రమణ్యం అది చూసే స్థితిలో లేడు. వాడు యీ పని యెప్పుడు చేస్తాడా అని సుగంధి చూస్తో వుంది. ఇద్దరికీ అడ్డంగా వొచ్చింది. వాడి కత్తి ఆమె భుజంలో గుచ్చుకుంది. అరిచి కూలబడ్డది. మనుషులు వొచ్చేశారు. సుబ్రమణ్యం మల్లణ్ణి చూపించి "వాడే దొంగ పట్టుకోండి" అన్నాడు. వాడి కత్తి చూసి ఒకరూ దగ్గిరికి రాలేదు. మల్లన్న పారిపోవాలని చూశాడు. కాని కింద పడివున్న సుగంధిని చూసి ఆగాడు.

"నీకు దీన్ని దక్కనిస్తానా" అని సుబ్రమణ్యం మీద దూకాడు. అతను గుంపులోకి పరిగెత్తాడు.

మల్లడు "సుగంధి" అని ఆమెకేసి వొంగి గుండెల్లో కత్తి పెట్టి పొడిచేశాడు. పోలీసులు వొచ్చారు.

◆ ◆ ◆

ప్రచురణ : (భార్య కథల సంపుటి) స్టూడెంట్ బుక్ సెంటర్, 1968